

**NOTATET KAN – HELT ELLER DELVIST –
UNDTAGES FRA AKTINDSIGT EFTER
OFFENTLIGHEDSLOVENS § 27, NR. 4.**

Advokat Rikke Søgaard Berth
Advokat Malene Graff
Philip Heymans Allé 7
DK-2900 Hellerup
Tlf. +45 3334 4000

J.nr. 184273

5. december 2019

NOTAT OM TILBAGEBETALING – SAGER OM BETALING FOR FLYTNING AF MURANKRE

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

Københavns Kommune ("kommunen") har på baggrund af en konkret henvendelse undersøgt hjemmelgrundlaget for kommunens opkrævning af betaling i forbindelse med flytning af murankre.

I den forbindelse er kommunen blevet opmærksom på, at det er tvivlsomt, om kommunen har haft hjemmel til at kræve kommunens omkostninger for at flytte murankre afholdt af bygningsejeren.

Kommunen har på den baggrund anmodet Horten om at udarbejde dette notat med en redegørelse for, hvordan kommunen bør håndtere de sager, hvor der er opkrævet betaling i forbindelse med flytning af murankre.¹

Notatet indeholder nedenfor følgende afsnit:

- Sammenfatning (afsnit 2)
- Sagens faktuelle forhold (afsnit 3)
- De retlige rammer (afsnit 4)
- Tilbagebetalingspligt (afsnit 5)
- Forældelse (afsnit 6)
- Hvem skal kommunen tilbagebetale til? (afsnit 7)
- Genoptagelse af egen drift eller ved annoncering (afsnit 8)

¹ Horten har udarbejdet et rammenotat, som beskriver de generelle overvejelser, kommunen skal igennem i forbindelse med håndteringen af tilbagebetalingssager. Nærværende notat er udarbejdet med udgangspunkt i rammenotatet, men sådan at kun de overvejelser, der er relevante for sagerne om murankre, behandles.

2. SAMMENFATNING

2.1 Tilbagebetalingspligt

Kommunen har en tilbagebetalingspligt vedrørende de beløb, der er opkrævet i forbindelse med flytning af murankre.

Begrundelsen for dette er, at kommunens opkrævning af udgifter vedrørende flytning af murankre har manglet hjemmel og derfor er sket på et ukorrekt retligt grundlag. Kommunen er efter vejlovens § 92 forpligtet til at erstatte bygningsejere for gener forbundet med placering af murankre på bygningsejerens ejendom, herunder i forbindelse med flytning af murankrene.

Det forhold, at kommunen har samarbejdet med virksomheden Citelum, og at det reelt er Citelum, der har foretaget opkrævningerne, ændrer ikke på, at kommunen har en tilbagebetalingspligt.

2.2 Genoptagelse af egen drift

Det er vores vurdering, at kommunen har pligt til at genoptage og tilbagebetale de opkrævede beløb af egen drift.

Vi har i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at genoptagelse af sagerne er til gunst for de bygningsejere, som har betalt for flytning af murankrene, at kommunens praksis med at opkræve betaling har været klart uhjemlet, og at der ikke er tale om bagatelagtige beløb, men derimod beløb af en betydelig størrelse (i de sager, kommunen har kendskab til).

Disse forhold er konkret så tungtvejende, at det ikke kan føre til et andet resultat, at det vurderes at være vanskeligt og ressourcekrævende for kommunen at genoptage sagerne af egen drift.

Egen drift-forpligtelsen kan fx udmøntes ved, at der indledes samarbejde med Citelum om gennemgang af fakturaerne mv. Det kan eventuelt også indebære, at fakturagennemgang suppleres med annoncering.

2.3 Forældelse

Det er vores vurdering, at tilbagebetalingskravene fra bygningsejerne forældes tre år efter den dato, hvor bygningsejeren har betalt beløbet (til Citelum).

Forældelsen indebærer, at der pr. 1. oktober 2019 er indtrådt forældelse for alle tilbagebetalingskrav vedrørende fakturaer betalt før 1. oktober 2016. Forældelsen indtræder for hver dag, der går, dvs. at der pr. 2. oktober 2019 er indtrådt forældelse for alle betalinger foretaget før 2. oktober 2016, og at der pr. 3. oktober 2019 er indtrådt forældelse for alle betalinger foretaget før 3. oktober 2016 etc.

Det er dog vores vurdering, at kommunen kan beslutte at suspendere forældelsen på det tidspunkt, hvor det står klart, at der skal ske tilbagebetaling, og mens tilbagebetalingspro-

cessen konkret gennemføres. Dette kan begrundes i et hensyn til at behandle alle borgere/virksomheder ens. En sådan suspensionsbeslutning giver således kommunen mulighed for at "slå en streg i sandet", så sagerne i relation til forældelse behandles ens, uanset kommunens sagsbehandlingstid.

3. SAGENS FAKTUELLE FORHOLD

3.1 Betalingsprincip

Kommunen² har tidligere krævet omkostninger i forbindelse med flytning af murankre afholdt af bygningsejere. Dette er sket i henhold til et princip om, at den, der ændrer forholdene vedrørende placeringen af et muranker, skal bære udgifterne for dette.³

Murankre er smedjærnsbeslag, som anvendes til at fastgøre belysningskabler til husfacader.⁴ Murankrene er ejet af kommunen. Flytning af murankre sker typisk i forbindelse med vedligeholdelse, facaderenovering, altanprojekter mv. i de ejendomme, murankrene er fastgjort til. Det har ifølge kommunens praksis således været de bygningsejere, der ønskede murankrene flyttet i forbindelse med facaderenoveringer, altanprojekter mv., der har afholdt udgifterne til flytningen.

3.2 Periode for opkrævningen

Opkrævning af omkostningerne er efter det oplyste sket mange år tilbage i tid. Kommunen har ikke oplysninger om tidspunktet for indførelsen af den pågældende praksis, ligesom kommunen heller ikke har oplysninger om baggrunden for, at den pågældende praksis er blevet indført.

Kommunen er ophørt med at kræve betaling for flytning af murankre pr. 21. august 2018.

3.3 Opkrævningerne er foretaget af en privat samarbejdspart

Opkrævningen af omkostningerne vedrørende flytning af murankre hos bygningsejerne er blevet foretaget af virksomheden Citelum, som er kommunens samarbejdspart på området.⁵

Der blev mellem kommunen og Citelum 22. oktober 2013 indgået en samarbejdsaftale om drift og vedligehold af kommunens vejbelysningsanlæg. Samarbejdsaftalen ses ikke at indeholde regulering af Citelums opkrævning af betaling fra bygningsejere i forbindelse med flytning af murankre.

² Reelt virksomheden Citelum på vegne af kommunen, jf. nærmere om dette under punkt 3.3.

³ Kommunen har anført, at opkrævningen er sket ud fra et "skadevolderprincip".

⁴ De kan også benævnes wire-ophæng.

⁵ Det er ikke omfattet af vores opdrag at vurdere spørgsmålet om delegation til den private aktør.

Som bilag til samarbejdsaftalen er der udarbejdet nogle brevkabeloner, som Citelum kunne bruge i forbindelse med anbringelse af murankre og gadebelysningsbokse på ejendomsfacader. Brevkabelonerne er udarbejdet, så det er leverandøren (Citelum), der træffer afgørelse over for bygningsejeren.⁶

Det er således Citelum, der både har udført arbejderne med flytningen af murankrene og som har opkrævet beløbene for arbejderne hos bygningsejerne (en betaling, som skulle have været opkrævet fra kommunen).

3.4 Antal sager og beløb

Kommunen har oplyst, at kommunen ikke er bekendt med, hvor mange sager der er tale om, eller hvor mange aktører der er sket opkrævning hos.

Kommunen er heller ikke bekendt med størrelsen af de beløb, der er opkrævet for flytning af murankre. Kommunen oplyser dog, at kommunen har kendskab til konkrete eksempler på, at flytning af to murankre kostede ca. 19.000 kr., og at flytning af 15 murankre kostede 100.000 kr.

Kommunen har anslået, at det samlede opkrævede beløb årligt har været ca. 2,7 mio. kr.

Kommunen har været i dialog med Citelum omkring identificeringen af sager og bygningsejere, som opkrævningerne er sket hos. Citelum har over for kommunen oplyst, at det ikke er muligt at identificere de fakturaer, som vedrører flytning af murankre, fra andre fakturaer i systemet, da fakturaerne ikke er specificeret på en måde, som gør dette muligt.

3.5 Administration og proces vedrørende tilbagebetaling

Kommunen har oplyst, at der vil være store administrative udfordringer forbundet med at identificere de enkelte sager, da kommunen ikke er i besiddelse af oplysninger om de oprindelige fakturaer og beløbsstørrelser.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at det vil være nødvendigt at annoncere efter grundejere, der er blevet faktureret af Citelum.

Kommunen har derudover oplyst, at kommunens system ikke understøtter en samlet tilbagebetaling, hvorfor hver enkelt sag skal behandles manuelt.

Arbejdet med tilbagebetaling vil både skulle ske i Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) og i Koncernservice.

4. DEN RETLIGE RAMME FOR OPKRÆVNINGEN

4.1 Vejloven

Følgende fremgår af § 92 i den gældende vejlov:

⁶ Se samarbejdsaftalens bilag 1.7 og 1.8.

"Stk. 1. På ejendomme langs med offentlige veje kan vejmyndigheden anbringe og vedligeholde

1. skilte med angivelse af vejnavne,
2. skilte, der angiver retningen til en eller flere adresser,
3. vejafmærkning, jf. færdselslovens § 95, stk. 1, og nødvendigt tilbehør hertil,
4. foranstaltninger til belysning af vejafmærkning og vejnavneskilte m.v.

[...]

Stk. 3. Vejmyndigheden erstatter enhver skade eller ulempe, som forvoldes ved anbringelse, tilstedeværelse eller vedligeholdelse af de skilte m.v., der er nævnt i stk. 1. I tilfælde af uenighed om erstatningens størrelse indbringer vejmyndigheden spørgsmålet for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106."

(Vores understregning)

Den gældende vejlovs § 92 trådte i kraft 1. juli 2015.

Bestemmelsen er en videreførelse af den tidligere vejlovs § 108, som trådte i kraft 1. oktober 1972.⁷

Bestemmelsen i § 108 havde følgende ordlyd:

"Stk. 1. På ejendomme, herunder bygninger, langs en offentlig vej kan vejbestyrelsen eller kommunalbestyrelsen anbringe

- 1) skilte med angivelse af vejnavne,
- 2) færdselstavler med henvisningsskilte,
- 3) lyssignaler og kabler hertil,
- 4) belysningslegemer med tilhørende ledninger til belysning af vejen, vejnavneskilte, færdselstavler og henvisningsskilte,

[...]

Stk. 3. Enhver skade eller ulempe, som forvoldes ved anbringelse, tilstedeværelse eller vedligeholdelse af de skilte m.v., der er nævnt i stk. 1, skal erstattes af vedkommende myndighed. I mangel af mindelig overenskomst om erstatningens størrelse fastsættes denne af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 57-58."

⁷ Lov nr. 423 om offentlige veje af 11. september 1972.

Følgende fremgår af forarbejderne til vejlovens § 108:⁸

"Der foreslås givet såvel vejbestyrelsen som kommunalbestyrelsen beføjelse til på privat ejendom, herunder bygninger langs offentlig vej, at anbringe vejnavneskilte, færdselstavler, lyssignaler, belysningslegemer til vejbelysning, master m.v. til brug for offentlige samfærdselsmidler og forsyningsanlæg. Anbringelse på privat ejendom kan efter formuleringen kræves, selv om ejendommen ikke grænser direkte til den offentlige vej, men eventuelt ved en smal arealstribе er adskilt fra vejen.

I stk. 2 foreslås det, at meddelelse om sådanne foranstaltningers udførelse skal gives ejere og brugere med mindst 2 ugers varsel ved anbefalet brev, og i stk. 3, at skade eller ulempe, der forvoldes ved udførelsen af foranstaltningerne skal erstattes af vedkommende myndighed, således at erstatningen, hvis mindelig overenskomst ikke opnås, fastsættes af taksationsmyndighederne. [...]"

(Vores understregning)

Der er med videreførelse af § 108 i den nugældende vejlovs § 92 således ikke sket materielle ændringer af retstilstanden.

Kommunens pligt til at afholde udgifter vedrørende flytning af murankre har derfor været den samme siden 1972.

4.2 Cirkulære nr. 132 af 6. december 1985

Følgende fremgår af punkt 56 i et cirkulære om offentlige veje fra 1985 vedrørende vejlovens daværende § 108:

"Anbringelse af vejnavneskilte, færdselstavler, lyssignaler m.v. belysningslegemer, visse master og barduner, mærker for nivellement og andre former for afmærkning på privat ejendom kunne tidligere kun gennemføres ved en egentlig ekspropriation. § 108 angiver en enklere procedure for disse foranstaltninger, således at de kan gennemføres efter forudgående meddelelse til grundejerne og mod erstatning for skader og ulemper ved anbringelse, tilstedeværelsen eller vedligeholdelsen af foranstaltningerne. Anbringelse på privat ejendom kan kræves, selv om ejendommen ikke grænser direkte til den offentlige vej, men eventuelt er adskilt ved en smal arealstribе fra vejen."

4.3 Praksis mv.

Der ses ikke umiddelbart at være offentliggjort retspraksis vedrørende vejlovens § 92 (tidligere § 108) eller i øvrigt andre udtalelser eller afgørelser vedrørende fortolkningen af bestemmelsen for så vidt angår murankre.

⁸ LFF nr. 70 af 14. december 1971.

Taksationskommissionen har dog i 1976 med hjemmel i vejlovens § 108 fastsat en erstatning på 5.000 kr., som en kommune skulle betale til en bygningsejer for gener forbundet med opsætning af en færdselstavle på 1,5 x 1,5 meter på en husmur.⁹

5. TILBAGEBETALINGSPLIGT

5.1 Opkrævninger har været uhjemlede

Det er vores vurdering, at kommunens opkrævning (via Citelum) af udgifter vedrørende flytning af murankre har manglet hjemmel og derfor er sket på et ukorrekt retligt grundlag.

Begrundelsen for dette er, at både den nugældende bestemmelse i vejlovens § 92, stk. 3, samt den tidligere bestemmelse i den dagældende vejlovs § 108, stk. 3, udtrykkeligt fastsætter, at kommunen skal erstatte enhver skade eller ulempe, som forvoldes ved anbringelsen eller tilstedeværelsen af blandt andet foranstaltningerne til belysning (herunder murankre).

Når kommunen med hjemmel i vejlovens § 92, stk. 1 (tidligere § 108, stk. 1), således har anbragt et muranker på en andens ejendom, er kommunen også forpligtet til at erstatte bygningsejerens gener forbundet med dette, fx når bygningsejeren skal foretage facade-renovering.

5.2 Tilbagebetalingspligt

Udgangspunktet er, at kommunen har en tilbagebetalingspligt, hvis borgere eller virksomheder er blevet opkrævet betaling på et ukorrekt retligt grundlag.

Der gælder dog undtagelser til dette, herunder at der ikke er tilbagebetalingspligt, hvis der foreligger særlige eller undskyldelige forhold hos myndigheden, fx en undskyldelig retsvildfarelse.

Ved vurderingen af om der foreligger sådanne særlige eller undskyldelige omstændigheder, kan det blandt andet tillægges betydning, om der har været tale om en klar ulovlighed eller tvivl om de retlige rammer.¹⁰

Hvis der ikke har været klare regler og retningslinjer for, om eller hvordan et gebyr skulle opkræves eller fastsættes, taler dette ligeledes for, at der foreligger særlige undskyldelige omstændigheder, som kan føre til, at der ikke skal ske tilbagebetaling.

Det er i denne sag vores vurdering, at kommunen har en tilbagebetalingspligt vedrørende de beløb, der er opkrævet i forbindelse med flytning af murankre, da der har været tale om en klar ulovlighed fra kommunens side. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at kommunen ikke har haft anledning til at være i tvivl om de retlige rammer for sin forpligtelse til selv at afholde udgifterne vedrørende flytning af murankre.

⁹ KfE 1977, side 113. Kendelse af 12. august 1976 i sag nr. 7/1976.

¹⁰ Se eksempelvis U.2012.3495H.

5.3 Betydningen af, at opkrævningerne er foretaget af en samarbejdspart

Det forhold, at kommunen har samarbejdet med virksomheden Citelum, og at det reelt er Citelum, der har foretaget opkrævningerne, ændrer ikke på, at kommunen har en tilbagebetalingspligt.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at kommunen over for borgere og virksomheder bærer ansvaret for de opgaver, som kommunen vælger at uddelegere til private.¹¹

Dette følger af den kommunale styrelseslovs § 2 og af fast praksis fra det kommunale tilsyn, fx Indenrigs- og Socialministeriets udtalelse af 6. juli 2009 til Statsforvaltningen Hovedstaden, hvori ministeriet udtalte følgende:

"Indledningsvis bemærkes, at kommunalbestyrelsen ikke ved at indgå aftaler med private kan fralægge sig ansvaret for opgavens udførelse. Det vil således fortsat være kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at lovgivningens krav til opgavens varetagelse opfyldes, jf. § 2 i lov om kommunernes styrelse."

Det bemærkes, at vi ud fra sagens oplysninger har lagt til grund, at Citelums opkrævning af udgifterne (generelt) er sket på vegne af kommunen og med kommunens viden og accept.

6. FORÆLDELSE

6.1 Tre års forældelse

Forældelsesfristen er som udgangspunkt tre år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

Det er dog i forældelseslovens § 3, stk. 2, fastsat, at i de situationer, hvor fordringshaveren (den borger eller virksomhed, der har betalt opkrævningen) var ubekendt med de faktiske forhold, som tilbagebetalingskravet støttes på (faktisk vildfarelse), regnes forældelsesfristen først fra den dag, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil. Dette benævnes "suspension". Der gælder i sådanne situationer en absolut forældelsesfrist på 10 år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 4.

Det er som altovervejende hovedregel alene en *faktisk vildfarelse*, der kan føre til en suspension af den treårige forældelsesfrist i modsætning til en *retlig vildfarelse*, hvor der ikke indtræder suspension. Retlig vildfarelse angår eksempelvis uvidenhed om eksistensen af en retsregel eller fortolkningen af en regel.

Det forhold, at kommunen¹² i en periode har opkrævet en betaling for flytning af murankre, der ikke har været hjemmel til, er efter vores vurdering ikke et forhold, der udgør en faktisk vildfarelse hos de virksomheder og borgere, der har betalt udgifterne. Der har således ikke været uvidenhed om kommunens faktiske udgifter forbundet med flytningen, men om det retlige grundlag for at opkræve betaling.

¹¹ I denne sag er der også uddelegeret myndighedskompetence til Citelum, hvilket der ikke ses at være hjemmel til.

¹² Gennem Citelum.

Det er derfor vores vurdering, at der foreligger en retlig vildfarelse, idet de pågældende virksomheder og borgere formentlig har troet, at der var et retligt grundlag for, at kommunen kunne opkræve betaling.

Det er derfor også vores vurdering, at der ikke er sket en suspension af den treårige forældelsesfrist.¹³

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for tilbagebetalingskrav er det tidspunkt, hvor den betaling, som kommunen ikke havde hjemmel til at opkræve, er foretaget.

Eksempel

Hvis en virksomhed har betalt en faktura vedrørende udgifter til flytning af murankre 1. februar 2017, er tilbagebetalingskravet forældet 1. februar 2020.

Forældelsen indebærer således, at der pr. 1. oktober 2019 er indtrådt forældelse for alle opkrævninger betalt før 1. oktober 2016. Forældelsen indtræder for hver dag, der går, dvs. at der pr. 2. oktober 2019 er indtrådt forældelse for alle betalinger foretaget før 2. oktober 2016, og at der pr. 3. oktober 2019 er indtrådt forældelse for alle betalinger foretaget før 3. oktober 2016 etc.

Det vil være i strid med princippet om forbud mod støtte til enkeltpersoner, hvis kommunen vælger at tilbagebetale i sager, hvor tilbagebetalingskravet er forældet.¹⁴

6.2 Beslutning om generel suspension?

Vi har overvejet, om kommunen har mulighed for at træffe beslutning om, at tilbagebetalingssagerne ikke længere forældes, når følgende betingelser er opfyldt:

- (i) Der på baggrund af vores notat er fastslået en tilbagebetalingspligt, og
- (ii) der er truffet en generel beslutning om, at kommunen vil foretage tilbagebetaling i sagerne.

Det er vores vurdering, at kommunen i denne situation kan vælge at træffe en generel suspensionsbeslutning ud fra et hensyn til at behandle alle borgere/virksomheder ens. Begrundelsen for dette er, at der på dette tidspunkt i sagsprocessen er tale om en ren ekspeditionssag for kommunen, og at det vil være tilfældigt for de berørte borgere og virksomheder, om deres sag ligger øverst eller nederst i den bunke af tilbagebetalingssager, der skal behandles. Der er vide rammer for at træffe beslutning om generel suspension, når det er vurderet, at kommunen har en tilbagebetalingspligt.

¹³ Efter praksis er der ikke grundlag for at fravige hovedreglen om suspension ved manglende kendskab til eksistensen? af en retsregel, jf. fx landsretsdommen i U.2000.19H. Se også U.2019.2762H.

¹⁴ Se fx Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse til Københavns Kommune af 12. april 2002 vedrørende kommunens mulighed for at foretage efterbetalinger til førtidspensionister i kommunen til trods for, at kravene var forældede. Ministeriet udtalte, at dette ville være i strid med forbuddet mod begunstiggelse af enkeltpersoner, da kommunen ikke havde pådraget sig et erstatningsansvar over for de pågældende førtidspensionister.

En sådan suspensionsbeslutning giver kommunen mulighed for at "slå en streg i sandet", så sagerne i relation til forældelse behandles ens, uanset kommunens sagsbehandlingstid.

7. HVEM SKAL KOMMUNEN TILBAGEBETALE TIL?

Det er vores vurdering, at kommunen skal tilbagebetale til den borger, virksomhed, ejerforening mv., som har indbetalt beløbet til Citelum; det vil sige til indbetaleren.

Hvis indbetaleren måtte have overvæltet beløbet på andre, vil dette være et inter partes-forhold mellem disse parter, som er kommunen uvedkommende. Vi finder således ikke, at betragtninger om ugrundet berigelse konkret kan føre til et andet resultat.

8. GENOPTAGELSE AF EGEN DRIFT ELLER VED ANNONCERING

Om kommunen af egen drift har pligt til at genoptage tidligere afgjorte sager, afhænger navnlig af følgende tre kriterier:

- om der er tale om væsentlige ændringer, som er gunstige for den pågældende bygningsejer
- om forvaltningens praksis var udtryk for en klar lovstridig praksis
- om det er forbundet med betydelige administrative vanskeligheder og omkostninger for kommunen at genoptage sagerne af egen drift.

I sagerne om murankre er der både tale om, at genoptagelse af sagerne er til gunst for de bygningsejere, som har betalt for flytning af murankrene, og at kommunens praksis med at lade Citelum opkræve betaling var klart ulovlig. Dette taler for, at kommunen har pligt til at genoptage sagerne om tilbagebetaling af egen drift.

Hvis det for kommunen vil være forbundet med betydelige administrative vanskeligheder og omkostninger at genoptage sagerne af egen drift, kan dette efter omstændighederne begrunde, at kommunen alligevel ikke har pligt til dette.

Ved vurderingen af, om det er forbundet med så betydelige administrative vanskeligheder og omkostninger for kommunen at genoptage sagerne af egen drift, at kommunen ikke er forpligtet hertil, må der ses på følgende kriterier:

- Vanskeligheden ved at identificere de relevante sager
- Vanskeligheden ved at identificere den rette modtager af beløbet
- Antallet af sager
- Tidsforbrug forbundet med tilbagebetalingsprocessen

- Hvorvidt beløbet er af bagatelagtig karakter, og hvorvidt kommunens ressourceforbrug med genoptagelsen og tilbagebetaling af beløbet vil overstige det samlede tilbagebetalingsbeløb.

Der er ingen tvivl om, at kommunen på grund af overladelse af opgaven til en privat aktør (Citelum) vil have svært ved at identificere tilbagebetalingssagerne, herunder fordi Citelum oplyser, at det ikke systemmæssigt er muligt at identificere de fakturaer, der vedrører flytning af murankre. Det antages derfor også, at der vil være et betydeligt tidsforbrug forbundet med en genoptagelse af sagerne af egen drift.

Det er vores vurdering, at det ikke vil være svært at identificere den rette modtager af tilbagebetalingsbeløbet, når først fakturaerne er identificeret.

Antallet af sager er ukendt, mens det ud fra det oplyste om de to opkrævninger, som kommunen har kendskab til (henholdsvis 19.000 kr. og 100.000 kr.), kan lægges til grund, at der ikke er tale om bagatelagte beløb.

Samlet er det vores vurdering, at kommunen ud fra ovenstående kriterier har pligt til at genoptage og tilbagebetale de opkrævede beløb af egen drift. Vi finder i den forbindelse, at karakteren af ulovligheden sammenholdt med størrelsen af de opkrævede beløb er mere tungtvejende kriterier end det modstående hensyn til kommunens vanskeligheder og ressourceforbrug forbundet med genoptagelse af sagerne af egen drift.

Egen drift-forpligtelsen kan fx udmøntes ved, at der indledes samarbejde med Citelum om gennemgang af fakturaerne mv. Det kan også indebære, at fakturagennemgang suppleres med annoncering.

Horten, 5. december 2019

Rikke Søgaard Berth

Malene Graff